



Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/940/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzése, valamint a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság 06803/271-28/2024. szabs. számú határozata alaptörvény-ellenes, ezért azokat megsemmisíti.

Indokolás

I.

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó (a továbbiakban: indítványozó) alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzése – a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság 06803/271-28/2024. szabs. számú határozatára is kiterjedő – alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése érdekében. Az indítványozó indítványát elsődlegesen az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontjára és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdésére alapította, kérve egyúttal az Alkotmánybíróság hivatalbóli eljárását az Abtv. 28. § (1) bekezdése alapján. Másodlagosan – arra az esetre, ha elsődleges kérelmének az Alkotmánybíróság nem ad helyt – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c)* pontja, illetve az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti eljárás lefolytatását kérte az Alkotmánybíróságtól, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs.tv.) 195. § (1) bekezdésének vonatkozásában. Álláspontja szerint a támadott végzés ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (3) bekezdésével, a Szabs.tv. 195. § (1) bekezdése pedig sérti az Alaptörvény I. cikk (1) illetve (3) bekezdését, VI. cikk (1) és (2) bekezdéseit és a XIII. cikk (1) bekezdését.

- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt ügy lényege – a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzése és az indítványhoz mellékelte egyéb határozatok és végzések szerint – a következő.
- [3] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság a 2025. január 10. napján tartott tárgyalás alapján meghozott 1.Szk.101/2024/16. számú végzésével a csendháborítás szabálysértés [Szabs.tv. 195. § (1) bekezdés] elkövetése tárgyában eljáró Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság mint Szabálysértési Hatóság 2024. szeptember 5. napján kelt 06803/271-28/2024. szabs. számú határozatát akként változtatta meg, hogy a kiszabott 45.500 forint pénzbírság összegét 26.000 forintra mérsékelte. A bíróság megállapította, hogy a pénzbírságot – meg nem fizetése esetén – 6.500 forintonként 6 óra, azaz összesen 24 óra közérdekű munkával lehet megváltani. A bíróság rendelkezett arról, hogy a pénzbírságot meg nem fizetése esetén, illetve közérdekű munkával történő megváltásának elmulasztása esetén 6.500 forintonként 1 nap, azaz összesen 4 nap szabálysértési elzárásra kell átváltoztatni. A bíróság egyebekben a szabálysértési hatóság határozatát hatályban tartotta.
- [4] 2.1. A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzésének indokolása szerint az indítványozóval szemben – a [...] Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály Rendőrőrs 2024. június 5. napján kelt feljelentése alapján – szabálysértési eljárás indult a Szabs.tv. 200. § (1) bekezdése a) pontjának II. fordulatába ütköző és aszerint minősülő szeszszital fogyasztás tilalmának megszegése szabálysértés, a Szabs.tv. 195. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő csendháborítás szabálysértés, valamint a Szabs.tv. 207. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelességek megszegése szabálysértés elkövetése miatt.
- [5] 2.2. A [...] Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatóságának vezetője kizárási indítványt terjesztett elő. A [...] Vármegyei Rendőr-főkapitányság 2024. június 17-én kelt határozatával a szabálysértés elbírálásából a [...] Rendőrkapitányságot kizárta és az eljárás lefolytatására kijelölte a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányságot.
- [6] 2.3. A Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága 06803/271-3/2024. szabs. számú ügyiratával – a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény végrehajtásával kapcsolatos rendelkezésekről, valamint ahhoz kapcsolódó egyes rendeletek módosításáról szóló 22/2012. (IV. 13.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 5. §-ára figyelemmel – megkereste a [...] Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatóságát.

Kérte a [...] Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztálya állományába tartozó rendőr tanúkat (Tanú1. és Tanú2.) tanúként meghallgatni a következő kérdésekben: „Kérem az intézkedő rendőröket nyilatkoztatni arra vonatkozólag, hogy a csendháborítás szabálysértés elkövetése, hogyan valósult meg? A garázsból szóló zene mennyire volt alkalmas arra, hogy mások nyugalma zavarja? Továbbá a személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelezettségek megszegése szabálysértés hogyan valósult meg? Hány rendőri felszólítást követően és milyen módon nyertek megállapítást végül [...az indítványozó] személyi adatai? Kérem, amennyiben lehetséges a bejelentő személyének beazonosítása és meghallgatása annak megállapítása végett, hogy mit tapasztalt a rendőrök kiérkezése előtt, hogyan szolt a bejelentés, mennyire volt számára zavaró a hangoskodás”? A Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága megkeresésében kérte továbbá, hogy a [...] Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága a meghallgatások időpontjáról értesítse az indítványozót.

- [7] 2.4. A [...] Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága [...] megk. számú ügyiratából kitűnően 2024. július 17-én a két rendőrtanút meghallgatta; a tanúmeghallgatáson az indítványozó is jelen volt és a tanúkhöz kérdéseket intézett.
- [8] 2.5. A bejelentőt (Tanú3.) – a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatóságának 06803/271-24/2024. szabs. számú ügyiratából kitűnően – 2024. augusztus 27-én a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága hallgatta meg. Az indítványozót a meghallgatásról utólag, a jegyzőkönyv egyidejű megküldésével értesítette.
- [9] 2.6. A Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága 2024. augusztus 28. napján kelt, 06803/271-26/2024. szabs. számú – meghallgatás nélküli eljárásban meghozott – határozatával az indítványozót csendháborítás szabálysértés elkövetése miatt 45.500 forint pénzbírsággal sújtotta; egyidejűleg a szeszszállítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése, valamint személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelezettségek megszegése szabálysértések elkövetése miatt indított eljárást – mivel a cselekmény nem szabálysértés – megszüntette.
- [10] 2.7. Az indítványozó a törvényes határidőben, 2024. szeptember 1-jén a határozattal szemben írásbeli vallomást terjesztett elő.

- [11] A Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága ezt követően a 2024. szeptember 5. napján kelt 06803/271-28/2024. szab. számú határozatával a korábbi határozatát visszavonta, és az indítványozóval szemben – azonos tényállás megállapítása mellett – csendháborítás szabálysértés elkövetése miatt 45.500 forint pénzbírságot szabott ki. Egyidejűleg a szeszesital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése, valamint személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelességek megszegése szabálysértések elkövetése miatt indított eljárást – mivel a cselekmény nem szabálysértés – megszüntette.
- [12] 2.8. Az indítványozó a határozattal szemben kifogást terjesztett elő és tárgyalás tartása iránti kérelmet nyújtott be.
- [13] A kifogás tárgyában eljáró Hódmezővásárhelyi Járásbíróság, a 2025. január 10. napján tartott tárgyalás alapján meghozott 1.Szk.101/2024/16. számú végzésének indokolásában rögzítette, hogy határozata keretei között kizárólag a csendháborítás szabálysértés elkövetésével kapcsolatos releváns tényeket, bizonyítékokat vizsgálta meg, illetve az azokból levont ténybeli következtetés kapcsán adott számot. Tekintve, hogy a szeszesitalfogyasztás tilalmának megszegése, valamint a személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelességek megszegése szabálysértések elkövetése miatt indított eljárást a szabálysértési hatóság – a bíróság álláspontja szerint is, helyesen eljárva – megszüntette.
- [14] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzésének indokolása ismertette a szabálysértési határozat tényállásának lényegét.
- [15] Eszerint a [...] Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának rendőrei az ügyeletes utasítására – állampolgári bejelentést követően – 2024. június 4. napján 20 óra 45 perc körüli időben megjelentek [...] belterületén, egy (a határozatban konkrétan megjelölt) társasháznál. A helyszínen a rendőrök igazoltattak három személyt, akik az egyik – nyitott állapotban lévő – garázs előtt tartózkodtak, és akik közül az egyik az indítványozó volt. A határozat kitért arra is, hogy a garázsban szóló zenét az indítványozó nem volt hajlandó lehalkítani, mondván „ez nem közterület ez a saját garázsa, magántulajdona, nem követ el csendháborítást, még nincs 9 óra, a telefonja szerint 47 decibellel szól a zene, nem hangos”.
- [16] Az indítványozó a szabálysértés elkövetését és szabálysértési felelősségét sem a szabálysértési hatóság által lefolytatott bizonyítási eljárás során, sem a szabálysértési hatóság határozatával szemben benyújtott kifogásában sem ismerte el.
- [17] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság végzésének indokolása ismertette, hogy az indítványozó álláspontja szerint a szabálysértési hatóság határozata teljes egészében megalapozatlan, a büntetés összezszerűségében eltúlzott, igazságtalan és aránytalan,

mivel a fokozatosság elvét nem vették figyelembe; a vallomásban foglaltakat és az indítványokat továbbra is változatlanul fenntartja.

- [18] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzésének indokolása ismertette a bíróság által a rendelkezésére álló szabálysértési iratok és a lefolytatott bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján megállapított tényállást. Eszerint a bíróság a szabálysértési tárgyaláson a tárgyalás tartását kérő indítványozót eljárás alá vont személyként meghallgatta, aki kifogását fenntartva elmondta, hogy az éritett napon hazaérkezve, a szokásos módon beült a garázsába, melynek ajtajait nyitva hagyta. Az indítványozó előadta továbbá, hogy ekkor csatlakozott hozzá B.T. hajléktalan, aki a garázskapura támaszkodva, beszélgetés közben hallgatta a garázból kiszűrődő halk zenét. Nem sokkal később a két fős társaságnál megjelent Cs.L., aki szintén bekacsolódott a halkán folyó beszélgetésbe. Elmondta, hogy közülük senki nem fogyasztott szeszesitalt. Az indítványozó hivatkozott arra, hogy egy mobiltelefonra telepített alkalmazás segítségével megmutatta a járőrnek, hogy 40 decibelt nem haladja meg a kiszűrődő zaj, így ez álláspontja szerint biztos, hogy nem csendháborítás, valamint a rádió lehalkítására sem szólították fel a rendőrök.
- [19] Az indítványozó indítványozta továbbá, hogy a bíróság rekessze ki a bizonyítékok sorából a [...] Rendőrkapitányság, mint kizárt szerv előtt készült tanúmeghallgatási jegyzőkönyveket (a két intézkedő rendőr mint Tanú1. és Tanú2. vonatkozásában). Az indítványozó a kifogásával összhangban, igazának alátámasztására elmondta, hogy a cselekményt megelőző három héttel korábban hasonló tartalmú bejelentés miatt szintén történt rendőri intézkedés, mely során, az akkor eljáró járőrök szabálysértést nem tapasztaltak.
- [20] Az indítványozó meghallgatása során előadta, hogy a szóban forgó cselekmény elkövetése óta már több alkalommal is ugyanúgy hallgatta garázsában a rádiót, és ugyanúgy beszélgettek, azonban azóta nem történt rendőrségi bejelentés.
- [21] A szabálysértési tárgyalás során tanúként meghallgatásra került beszélgetőtársa, Cs.L., aki elmondta, hogy meglátása szerint egy átlagos hangerejű beszélgetés zajlott közöttük, moderált hangerőn szólt a rádió, valamint kitért arra is, hogy nyaranta több alkalommal találkoznak és beszélgetnek ilyen módon a garázs előtt.
- [22] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzésének indokolásában rögzítette, hogy a bíróság a további tanúvallomásokat (a Tanú3-ként megjelölt bejelentő, illetve Tanú1. és Tanú2. vallomását) felolvasással a tárgyalás anyagává tette.
- [23] A bíróság végzésének indokolása szerint a szabálysértési hatóság eljárása során meghallgatásra került a bejelentő (Tanú 3.), aki adatainak zártan történő kezelését kérte. Meghallgatása során elmondta, hogy 2024. június 4. napján 20 óra 32 perckor a

112-es segélyhívón keresztül bejelentést tett, melynek oka az volt, hogy három férfi iszogatót, hangoskodott, és a zene is hangosan szólt. Előadta, hogy „ez mindennapos dolog volt, ezért is tett bejelentést”. Vallotta tovább, hogy a zene, és a beszélgetés hangereje őt és gyermekét is zavarta a pihenésben, és tudomása szerint a többi lakót is.

- [24] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzésének indokolása szerint Tanú3. vallomását mindenben alátámasztotta a Tanú1.-ként hivatkozott rendőr őrmester tanú, az ő vallomását pedig mindenben alátámasztotta a Tanú2.-ként hivatkozott rendőr törzssászlós tanú vallomása. Az ismertetett iratokból kitűnően az indítványozó Tanú1. és Tanú2. meghallgatásán személyesen jelen volt és hozzájuk kérdéseket intézett, melyre tanúk válaszoltak.
- [25] A tanúvallomások ismertetését követően az indítványozó (a tárgyalási jegyzőkönyvből kitűnően nyelvész) képviselője (a továbbiakban: N.Zs.) részletes nyelvtani értelmezésbe bocsátkozott.
- [26] Ezzel kapcsolatban a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzésének indokolásában összefoglalta az álláspontját. Eszerint „a vizsgált szabálysértés védett jogi tárgya a természetes személyek és a természet nyugalma, a közterületek rendje. Tényállási elemek tekintetében kijelenthető, hogy a jogalkotó – többek között – a lakott területek, a lakások használatának a zavartalanságát kívánja biztosítani. Szabálysértés, ha a zajkeltés lakott területen (közterületen), lakott területen lévő épületben vagy ahhoz tartozó telken következik be. Az elkövetés időpontja viszont nem tényállási elem, ebből fakadóan a csendháborítás megvalósulhat bármikor, így világos nappal is. A fentieket túlmenően pedig nem hagyható figyelmen kívül a teleológikus értelmezés sem, vagyis, hogy mi volt az elérni kívánt cél a jogi norma megalkotásakor. A szabálysértési törvény preambulumból ez egyértelműen kitűnik: társadalmi együttélés általánosan elfogadott szabályait sértő vagy veszélyeztető, a bűncselekményként történő büntetni rendeléshez szükséges kockázatokkal és veszélyességgel azonban nem rendelkező kriminális cselekmények elleni hatékony fellépés. A fentiek alapján látható, hogy a kizárólagosan alkalmazott nyelvtani értelmezés jelen ügy kapcsán téves következtésekre vezet, önmagában nem helytálló”.
- [27] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság végzésének indokolásában rögzítette, hogy a szabálysértési eljárás a [...] Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága előtt indult, akinek vezetője – arra hivatkozással, hogy az indítványozó korábban a [...] Rendőrkapitányság hivatásos állományú tagja volt, emellett a szervezet egyik osztályának engedélyügyi előadójaként is teljesített szolgálatot – kizárási indítványt terjesztett elő. A [...] Vármegyei Rendőrfőkapitányság a 2024. június 17. napján kelt

határozatával a szabálysértés elbírálásából a [...] Rendőrkapitányságot kizárta, és az eljárás lefolytatására a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányságot jelölte ki.

- [28] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság megállapítása szerint „fentiekből következően a [...] Rendőrkapitányságot a határozat az ügy elbírálásából, vagyis a végleges döntés meghozatalából zárta ki, eképpen nem volt törvénysértő az az eljárási cselekmény, mellyel a két rendőrtanú meghallgatását foganatosították, amellet, hogy a tanú meghallgatások során [...az indítványozó] mindvégig jelen volt, valamint kérdéseket is intézett a tanúkhöz. A fentieket figyelembe véve a bíróság már nem tartotta szükségesnek a két rendőrtanú tárgyalásra történő idézését, tekintve, hogy eljárás alá vont személynek lehetősége nyílt a részletekbe menő kérdésfeltevésre a kihallgatásuk során”.
- [29] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság végzésének indokolása szerint az indítványozó – a bíróság felhívására – indítványában a bírósági tárgyaláson tanúként kérte meghallgatni N. Zs.-t, Cs. L.-t, illetve B.T.-t. A bíróság – a rendelkezésére álló iratokból – megállapította, hogy N. Zs. az adott napon, az érintett helyszínen nem volt jelen, így a bíróság a kihallgatása iránti indítványt mellőzte. Meghatalmazás alapján azonban N. Zs. a tárgyaláson az indítványozó nagykorú képviselőjeként végül megjelent, és a tanúvallomások kapcsán lehetőségé nyílt nyelvészeti kérdésekben előadni az álláspontját.
- [30] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság végzésének indokolása rögzítette, hogy az indítványozó indítványának helyt adva, tanúként idézte a tárgyalásra Cs. L.-t, aki vallomást tett.
- [31] A végzés indokolása kifejtette továbbá, hogy a bíróság – a településszintű lakcímmel rendelkező, hajléktalan életmódot folytató B. T. tanúkenti meghallgatása kapcsán – átiratával tájékoztatta az indítványozót, hogy a bíróság a tanú részére nem tud szabályosan idézést kibocsátani. A bíróság két választási lehetőséget vetett fel a helyzet megoldására, egyrészt, hogy B. T. adjon teljes bizonyító erejű okiratba foglalt meghatalmazást az indítványozó részére, aki a kézbesítési megbízottja lesz, és ez esetben az indítványozó kézbesítési megbízottként vállalja, hogy B.T.-t a tárgyalásra előállítja. Másodlagosan pedig tájékoztatta az indítványozót, hogy a tárgyalás napján B. T. idézés nélkül is megjelenhet a bíróságon, ahol az indítványozó indítványára a bíróság meghallgatja.
- [32] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság végzésének indokolása szerint az indítványozó a szabálysértési tárgyaláson elmondta, hogy B. T.-vel a tárgyalást megelőző napon beszélt, aki saját bevallása szerint egészségügyi és egyéb okok miatt nem tud megjelenni a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság előtt. Ezen okból az indítványozó a

szabálysértési tárgyaláson indítványozta, hogy a bíróság engedélyezze B.T. részére az írásbeli nyilatkozattételt.

- [33] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság az indítványozó e bizonyítási indítványát elutasította, mivel az – a végzés indokai szerint – „az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezte volna, és eltérő tényállás megállapításához nem vezetett volna, különös tekintettel arra is, hogy eljárás alá vont személy a tárgyalást megelőző napon értekezett [B. T.-vel], aki írásbeli vallomását akkor megtehetette volna, és melyet [indítványozó] a tárgyaláson benyújthatott volna”.
- [34] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság nem fogadta el az indítványozónak arra vonatkozó érvelését, hogy az indítványozó – a korábbi rendőri intézkedés okán – tévedett annak megítélésében, hogy cselekménye szabálysértés-e. A bíróság indokolása szerint „mivel minden eset egyedi elbírálás alá esik, így nem hasonlítható össze jelen szabálysértési cselekmény az azt megelőzővel három héttel ezelőttivel. [...] A fentiekén túl a csendháborítás szabálysértés gondatlanul is elkövethető”.
- [35] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság végzésének indokolása szerint a bíróság a tényeket egybevetve és értékelve, az indítványozónak „a tárgyalás során tett tagadó vallomását elvetette és azzal szemben a tényállást az elsőfokú eljárás során beszerzett, illetve rendelkezésre álló valamennyi bizonyíték – így döntően a feljelentés és küldési napló – alapján állapította meg és fogadta el bizonyítottnak”.
- [36] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság végzésének indokolásában kifejtett álláspontja szerint „nem hagyható figyelmen kívül, hogy a tanúként kihallgatott két járőr a vallomásukat a hamis tanúzás törvényes következményeire történő figyelmeztetést követően tették meg, mely tartalmukat tekintve egyező a bejelentő (Tanú3.) vallomásával. A helyszínre érkező két rendőr meglátása független a számukra ismeretlen bejelentő érzékelésétől, az ő érdekkörén kívül esnek, és nem áll érdekükben a bejelentő igazának alátámasztása. Ezzel szemben a bíróság a bizonyítékok mérlegelése során szintén értékelte, hogy [... Cs. L. az indítványozó] érdekkörében nyilatkozó tanú, így teljes mértékben elfogulatlan megítélés nem várható tőle”.
- [37] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság végzésének indokolása szerint a „szabálysértés elbírálásánál mindenekelőtt azt kell figyelembe venni, hogy a zajkeltés indokolt vagy indokolatlan volt-e. Nincs olyan jogszabály, amely megengedné, hogy valaki olyan zajt okozzon indokolatlanul, amivel mások nyugalma zavarható. A bíróság osztja továbbá a Szabálysértési Hatóság álláspontját, miszerint jelen ügyből kifolyólag a hatóság nem tartotta relevánsnak, hogy a 2024. június 4. napján történt rendőri intézkedést három héttel (2024. 05. 14.) megelőzően, mivel zárult az akkori rendőri intézkedés.

- [38] A bíróság szintén rögzíti, hogy ahhoz, hogy a csendháborítás megvalósuljon két feltétel együttes fennállása szükséges. Egyrészt kell, hogy mások nyugalma panaszra okot adó módon megzavarja a zajkeltés, mely érzékszervileg bárki számára hangos, valamint, hogy a zajkeltés indokolatlan legyen. A feljelentés és a 3. tanú vallomása alapján egyértelműen megállapítható [... az indítványozó] részéről az indokolatlan zajkeltés, amely bejelentés (küldési napló) és a két rendőr tanú egybehangzó vallomása alapján is alkalmas volt a nyugalom megzavarására.
- [39] A bíróság osztja a jogértelmezés azon álláspontját, miszerint a zaj okozása, annak nagysága objektív kategória, a hatályos jogszabályok azonban nem tartalmazzak minden zajra vonatkozóan megengedett határértéket. A Szabs.tv. a szubjektív túréshatárt elérő zaj okozást minősíti jogellenesnek. Lévén, hogy a jogszabály megelégszik a zavarásra való alkalmassággal, azt sem kellene bizonyítani, hogy a zajkibocsátás ténylegesen zavarta-e mások nyugalma, habár ez fel sem merül jelen szabálysértés kapcsán, tekintve, hogy állampolgári jelzés érkezett a rendőrséghez a segélyhívószámon keresztül. [Nagykommentár a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényhez]”.
- [40] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság végzésének indokolása szerint a szabálysértési hatóság a helytálló tényállásból helyesen következtetett az indítványozó szabálysértési felelősségére, és helyesen állapította meg, az indítványozó elkövette a Szabs.tv. 195. § (1) bekezdésbe ütköző és a szerint minősülő csendháborítás szabálysértést.
- [41] A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság ugyanakkor vizsgálta az indítványozóval szemben alkalmazott büntetés arányosságát is, ennek során figyelembe vette az elkövetett szabálysértés tárgyi súlyát, az indítványozó társadalomra veszélyességét, a bűnösség fokát, valamint a felelősségét enyhítő, illetve súlyosító körülményeket. A bíróság meglátása szerint a szabálysértési hatóság nem vette kellő súllyal figyelembe azt, hogy az eljárás alá vont személy büntetlen előéletű, a szabálysértés elkövetését megelőző két éven belül szabálysértési felelősségét jogerősen nem állapították meg. Ezért – a fokozatosság elvét is szem előtt tartva – a kiszabott pénzbírság összegét a rendelkező részben foglaltak szerint mérsékelte.
- [42] 3. Az indítványozó 2025. március 10-én nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, melyet az Alkotmánybíróság főtítkárnak hiánypótlásra felhívó tájékoztatását követően kiegészített.
- [43] 3.1. Az indítványozó szerint a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzése, valamint a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság 06803/271-

28/2024. szabs. számú határozata sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdését. Az indítványozó szerint a bíróság végzése az Alaptörvényben biztosított jogait azáltal sérti, hogy lényeges kérdésekre vonatkozóan hiányos indokolást tartalmaz, illetőleg a bírósági eljárás nem felelt meg a tisztességes és nyilvános tárgyalás követelményeinek. „Az eljárás és a döntés az Alaptörvény 28. cikk szerinti zsinórmértéknek sem felel meg, mely szerint jogszabály értelmezése nem vezethet önkényes eredményre, ezek alapján a bírói Végzés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogomat sérti”.

- [44] Az indítvány hivatkozik továbbá arra, hogy a szabálysértési hatóság eljárása, illetve a nyilvános tárgyalás során nem biztosították az indítványozó védelemhez való jogát, mert nem értesítették tanúmeghallgatásról (a bejelentő utcán történő meghallgatásáról). Nem biztosították számára, hogy a tanúkhöz a nyilvános bírósági tárgyalás során kérdéseket intézhessen, mivel a bíróság meg sem idézte őket. Az indítványozó állítása szerint döntő fontosságú iratot – kérése ellenére – nem bocsátottak időben rendelkezésére. Az indítványozó kifogásolja továbbá, hogy „objektív adatokat rögzítő decibelmérő alkalmazás használatával sem tudtam elkerülni, hogy szabálysértés elkövetőjévé váljak, illetve objektív határértékeket tartalmazó jogszabályok is mellőzve lettek. Ez által az Alaptörvény XXVIII. cikk. (3) bekezdésében biztosított jogom sérült”.
- [45] Az indítvány – a tisztességes bírósági eljáráshoz, az indokolási kötelezettséghez kapcsolódóan – hivatkozott az Alkotmánybíróság 7/2013. (III. 1.) AB határozatában és a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatában foglaltakra.
- [46] Az indítványozó szerint a bíróság nem vette figyelembe az objektív bizonyítékokat és a Szabs.tv. számos rendelkezését megsértette. Kifogásolta – többek között – hogy a bíróság nem idézte és személyesen nem hallgatta meg a bejelentőt, illetve a rendőr tanúkat. Szintén kifogásolta, hogy egyes iratokat nem, vagy csak késve küldtek meg számára.
- [47] Az indítvány szerint a bíróság végzése Alaptörvényben biztosított jogait „azáltal sérti, hogy lényeges kérdésre vonatkozóan hiányos indokolást tartalmaz. A tisztelt Bíróság az indokolási kötelezettségének azért nem tett eleget, mert az objektív bizonyítékokat, a decibelmérő alkalmazást és annak adatait, valamint a testkamera bekapcsolását meg sem említette. Továbbá az irányadó 284/2007. (X. 29) Korm. rendelet, illetve 28/2008. KvVm-EüM együttes rendelet határértékeinek tényadatait figyelmen kívül hagyta, mert ezekre szintén nem tért ki az indokolásban”.
- [48] Az indítványozó szerint a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelméhez vezetett, hogy a bíróság „a nyilvános tárgyaláson nem garantálta a védelemhez való jogot, mert az általam indítványozott Tanú kivételével más tanút (Bejelentőt, rendőr

Tanúkat, a múltbeli tényről tudomással bíró Tanúkat) meg sem idézett, ez által a Szabs.tv. eljárási szabályainak megsértésein túl, a tényállást teljes körű tisztázási kötelezettségnek sem tett eleget, e miatt sérült a jogbiztonság követelménye is. Ennek hiányában a Szabálysértési Hatóság által irányított és manipulatív írásos kérdésekre adott, csupán törvényi tényállást tartalmazó válaszok iratai alapján született döntés. Azaz a szabálysértési határozat tényleges felülbírálata nem történt meg”.

- [49] Az indítvány szerint a fegyveregyenlőség elvét és a védelemhez való jogot korlátozta az, hogy a bejelentő utcán történő meghallgatásáról nem értesítettek, ez által sem ő, sem képviselője azon nem volt jelen, és nem állt módjukban kérdéseket intézni a bejelentőhöz. Ezt a nyilvános tárgyaláson sem tudták pótolni. Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy a bíróság által döntő bizonyítékként megjelölt iratról nem volt tudomásuk, mert azt csak a végzés kihirdetése után, külön írásos kérésükre küldték meg részükre.
- [50] Az indítványozó kifogásolta, hogy „a két rendőrtanú vallomását szabálytalanul szerezték be, mert az ügyből kizárt hatóság előtt zajlott a meghallgatásuk”. Vitatta a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság azon álláspontját, „mely szerint a [...] Rendőrkapitányságot a határozat az ügy elbírálásából, vagyis a végleges döntés meghozatalából zárta ki, ekképpen nem volt törvénysértő az az eljárási cselekmény, mellyel a két rendőrtanú meghallgatását fogatosították”.
- [51] Az indítvány szerint amiatt, hogy az adatok zártan kezelését a szabálysértési hatóság szabálytalanul, nem végzésben rendelte el, és ezt a bíróság sem reparálta, az indítványozó joghátrányt szenvedett, mert nem élhetett jogorvoslati jogával.
- [52] Az indítvány több kérdéskört is megjelölt, amelyekre – álláspontja szerint – a bíróság vizsgálatának, illetve a végzésnek ki kellett volna terjednie. „Indítványozó álláspontja szerint önmagában az a tény, hogy nappal beszélgetett másokkal, egyéb bizonyíték nélkül nem valósíthat meg csendháborítás szabálysértést még akkor sem, ha valaki telefonon bejelentést tesz a rendőrségre és korábbi bejelentése alapján sem állapítottak meg jogsértést. Álláspontom szerint a szabálysértési hatóság a felelősségemet objektív adatok, bizonyítékok hiányában állapította meg, amelyet a tisztelt eljáró Bíróság helybenhagyott. Ez által a bírói döntés önkényes és nyilvánvalóan ésszerűtlen, illetve önmagában a bírói út igénybevételenek formális biztosítása nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést”.

- [53] Mindez pedig – az indítványozó álláspontja szerint – sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdéseiben biztosított jogait. Az indítvány állítása szerint a bíróság a Szabs.tv. számos rendelkezését is megsértette.
- [54] Az indítványozó – a Szabs.tv. 133. § (7) bekezdésére is tekintettel – mind a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzése, mind a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság 06803/271-28/2024. szabs. számú határozata megsemmisítését kérte.
- [55] Az indítványozó tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/31. számú végzésével a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzése végrehajtását az alkotmányjogi panasz jogerős befejezéséig felfüggesztette.
- [56] 3.2. Az Abtv. 26. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panasz tekintetében az indítványozó hangsúlyozta, hogy annak elbírálását csak másodlagosan kéri; abban az esetben, ha az Alkotmánybíróság nem találná alaptörvény-ellenesnek a bírói döntést és hivatalból sem vizsgálja a jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját.
- [57] Az indítvány a Szabs.tv. 195. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását amiatt kérte, mert az – álláspontja szerint – sérti az Alaptörvény I. cikk (1) illetve (3) bekezdését, VI. cikk (1)–(2) bekezdését és a XIII. cikk (1) bekezdését, „a jogbiztonság-, és a normavilágosság elvét az által, hogy a szankcionált elkövetési magatartást egyértelműen nem határozza meg, nem írja körül, ez által önkényes és kizárólag szubjektív jogértelmezés veszélyét hordozza magában. A szabályozás továbbá aránytalanul – nem feltétlenül szükséges mértékben – korlátozza, a jó hírnévhez és a kapcsolattartáshoz (garázsszomszéddal beszélgetés) fűződő-, valamint a tulajdonhoz való jogot, ez által az Alaptörvény I. cikk (1) illetve (3) bekezdései, a VI. cikk (1) bekezdése, valamint a XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített jogaimat sérti. A Jogalkotó továbbá nem dolgozta ki a magántulajdon és az otthon nyugalma közötti kollízió feloldásának szempontjait”.
- [58] Az indítványozó hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság a 73/2006. (XII. 15.) AB határozatában már kimondta az akkor hatályos csendháborítás szabálysértés törvényi tényállásának alkotmányellenességét és „kellő időt biztosított a Jogalkotó számára új, az alkotmányos követelményeknek megfelelő szabályozás megalkotására. Sajnálatos módon ennek a jogalkotó a mai napig nem tett eleget, mert a 218/1999. Kormányrendelet 2012. április 15-ig hatályos 6. §-a a jelenleg hatályos Szabs. tv. 195. § törvényi tényállásával teljes egészében szóról szóra még mindig megegyezik”.
- [59] „Az Alkotmánybíróság – még 2006-ban – úgy ítélte meg, hogy a szövegösszefüggésekre és a jogszabály gyakorlati fontossága miatt – kerülendő, hogy

egyáltalán ne legyen egy ideig „csendvédelmi” szabálysértési tényállás – a Szabr. 6. § (1) bekezdésének »és a megengedettnél nagyobb« szövegrészét 2007. március 1-jei hatállyal semmisíti meg, így kellő időt hagy a jogalkotó számára új, az alkotmányos követelményeknek megfelelő szabályozás megalkotására. A fentebb kifejtettek miatt azonban ennek a jogalkotó nem tett eleget, ezért a különböző hatóságok (pl.: a tartózkodási helyem szerinti: [...] Rendőrkapitányság kontra állandó lakóhelyem szerinti: [...] Rendőrkapitányság, illetve egy azon Rendőrhatóság ([...] Rendőrkapitányság) két különböző rendőrrjárőre homlokegyenest másként ítélték meg ugyanazon cselekményt, ebből kifolyólag a Szabs.tv. 195. §-a nem felel meg a jogbiztonság azon követelményének, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon. A normaszöveg értelmezhetetlenségének, avagy eltérő értelmezést engedő voltának az a következménye, hogy kiszámíthatatlan helyzetet teremt a norma címzettjei számára. Sajnálatos módon, ez történt a velem szemben lefolytatott szabálysértési eljárás során is, mert kiabálás, ordítozás, stb. deviáns magatartás nem történt, csupán normál beszélgetést szankcionált a Hatóság fényes nappal szabálysértésként, illetve a bizonyítottan 42 decibellel szóló rádió hangerejét nem vetették össze a vonatkozó, fentebb kifejtett objektív adatokat tartalmazó jogszabályokkal, ez által az indítvány alapjául szolgáló Szabs.tv. 195. §-a önkényes, kizárólag szubjektív megítélésre alapozott bírói döntést eredményezett, amely megelégszik csupán azzal, hogy bejelentés érkezen a rendőrhatósághoz, de figyelmen kívül hagyja, hogy ugyanilyen bejelentés alapján korábban jogsértés nem került megállapításra”.

- [60] Az indítvány szerint „a magánszférához való jog részét képező otthon nyugalmaához fűzött alapjog és a tulajdonhoz való alapjog kollíziója esetén a kollízió feloldásának szempontjait és annak eljárási kereteit a Jogalkotó nem szabályozta, illetve szigorú követelményeket támasztó szükségességi-arányossági tesztet nem készített. [...] E miatt – álláspontom szerint – mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenes helyzet áll fenn”. Az indítványozó – az általa állított kollízió feloldása vonatkozásában – hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére.
- [61] Az indítványozó kérte a Szabs.tv. 195. § (1) bekezdésének az Abtv. 41. § (1) bekezdése szerinti teljesen vagy részbeni megsemmisítését, továbbá, hogy az Abtv. 45. § (6) bekezdés alapján az Alkotmánybíróság a jogerős határozattal befejezett szabálysértési eljárás felülvizsgálatát rendelje el, mert az eljárásban alkalmazott jogszabályi rendelkezés semmisségéből a szabálysértési felelősség alóli mentesülés következne.
- [62] „A teljes vagy részbeni megsemmisítést azért kérem, mert a 73/2006 (XII. 15.) AB Határozat kellő időt hagyott a jogalkotó számára új, az alkotmányos

követelményeknek megfelelő szabályozás megalkotására, azonban azt a mai napig nem teljesítették és a fentebb kifejtettek miatti alaptörvény-ellenes állapot áll fenn”.

- [63] Az indítvány indokai szerint az „Alkotmánybíróság 2006-os döntése óta a körülmények alapvetően megváltoztak nem csak az Alaptörvény megalkotása miatt, hanem az infokommunikációs eszközök technikai fejlődés okán is. Ma már ui. bárki okostelefon alkalmazásokkal hangerősséget mérhet és tárolhat, illetve az esetleges szabálysértés elkövetését kép- és hangfelvétellel rögzítheti. A Magyar Rendőrség járőrvezetői állománya mostanra rendelkezik gépjármű fedélzeti- illetve testkamerával is, amely objektív bizonyítékként szintén felhasználható”.

II.

- [64] 1. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései:

„I. cikk (1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

[...]

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

(2) Az állam jogi védelemben részesíti az otthon nyugalmaát.”

„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez, valamint a készpénzzel történő fizetéshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

[65] 2. A Szabs.tv. hivatkozott rendelkezése:

„195. § (1) Aki lakott területen, az ott levő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalma, illetve a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, szabálysértést követ el.”

III.

[66] 1. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az indítvány érdemi vizsgálatát megelőzően lefolytatta az indítvány befogadására irányuló eljárást. Az Ügyrend 31. § (6) bekezdése szerint az előadó alkotmánybíró a panasz befogadásáról szóló döntés helyett a panasz érdemi elbírálását tartalmazó határozattervezetet terjeszthet a testület elé. Jelen ügyben az Alkotmánybíróság a hivatkozott rendelkezés alkalmazásával járt el.

[67] 1.1. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül nyújtotta be.

- [68] Az indítványozó számára további jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [69] 1.2. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt határozott kérelem feltételeinek – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állító részében – megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz. Megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, a sérelmezett bírói végzést, szabálysértési határozatot és jogszabályi rendelkezést, indokolja azok Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.
- [70] Az indítvány az Alaptörvény VI. cikk (1)–(2) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (3) bekezdése sérelmét állító részében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjának, mely szerint az indítványnak egyértelműen meg kell jelölnie az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét. Az indítvány hivatkozik ezen Alaptörvényben biztosított jogoknak a sérelmére, azonban az ehhez fűzött indokolás nem teremti meg az alkotmányosan értékelhető kapcsolatot a hivatkozott alapjog és az állított sérelem között.
- [71] 1.3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be”. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bekezdése és 28. cikke az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaznak Alaptörvényben biztosított jogot, ezért ezek állított sérelme sem vetheti fel az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét {p. o. legutóbb: 1184/2026. (IV. 7.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [72] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [73] Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása

önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

- [74] Az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben olyan eljárási jogosultságok és garanciák (kizárt hatóság által lefolytatott tanúmeghallgatás kirekesztése a bizonyítékok köréből, a bizonyítás, továbbá az indokolt döntéshez való jog) sérelmére hivatkozik, melyek kihatnak a támadott bírói végzés és szabálysértés tárgyában hozott határozat alkotmányosságára, ekként felvetik a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság érdemben vizsgálta az alkotmányjogi panaszban foglaltakat.

IV.

- [75] Az indítvány a következők szerint megalapozott.
- [76] 1. Jelen eljárásban az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a bíróság eljárása és végzése következtében az indítványozót érintően megvalósult-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme.
- [77] A tisztességes bírósági eljárás követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését foglalja magában, olyan minőséget (bánásmódot, illetve bánásmód iránti elvárást) jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog önmagában olyan abszolút – feltétlen érvényű – jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye. {14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 266; 3003/2019. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [28]}.
- [78] Mérlegelés alatt értendő az, hogy társadalmi történések nyomán nyert, alapvetően a humanizmus vagy a méltányosság érzületéből fakadó, ekként lelkiismereti megfontolások az idők során törvényhozói és törvénykezői felelősségként már mint jogi felismerések, s ennél fogva elvárások (alkotmányos elvárások, jogi hivatkozási alapok) rögzülnek, rögzültek. Lényegében azon általános felfogástól, feltevéstől kísérve, hogy az állam általi későbbi felismerés, a korábbihoz képest az igazságosság záloga {9/2023. (VI. 20.) AB határozat, Indokolás [86]}.

- [79] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján a döntéseiben esetről esetre határozta meg a tisztességes bírósági eljárás konkrét ismérveit. Így nevesíteni lehet azokat a követelményeket, részjogosítványokat, amelyek ezen alapjog alkotmányos tartalmát jelentik {vö. 3294/2021. (VII. 22) AB határozat, Indokolás [55]; 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [19]; 3257/2020. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [80] Ehhez képest az Alkotmánybíróság az egyes részjogosítványokból fakadó garanciákat mindig az adott eljárás keretein belül vizsgálja. Az Alkotmánybíróság jellemzően az adott eljárás egészének a figyelembevételével értékeli, hogy az eljárás tisztességes volt-e. Az alkotmányossági vizsgálat során ugyanakkor nem lehet eltekinteni attól sem, hogy a tisztességes bírósági eljárásból fakadó követelmények nem ugyanazokat a garanciákat jelentik az egyes bírósági szakaszok esetében. Az Alkotmánybíróság ezért a tisztességes bírósági eljárásból fakadó követelményeket mindig az adott eljárás sajátosságaihoz igazodóan értékeli {vö. 21/2020. (VIII. 4.) AB határozat, Indokolás [58]}.
- [81] A tisztességes eljárás iránti elvárás lényege, hogy a jogi szabályozás ne ígérjen, ne kínáljon talmi, nem valóságos igényérvényesítési lehetőséget, a jogalkalmazás részéről pedig az érintettet ne érje (a döntési jogkör diszkrecionalitásával nem igazolható) meglepetés. {vö. 9/2023. (VI. 20.) AB határozat, Indokolás [98]}
- [82] 2. Bár az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését konkrét nem jelölte meg, azonban alapjogai sérelmeként értékelte, hogy a bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a két rendőrtanút kizárt hatóság hallgatta meg. Ezt az Alkotmánybíróság akként értékelte, hogy az indítványozó tartalmilag az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének (a tisztességes hatósági eljáráshoz való jognak) a sérelmére is hivatkozott.
- [83] Az Alkotmánybíróság a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog és a Szabs.tv. kizárásra vonatkozó szabályozásának a kapcsolatát legutóbb a 9/2025. (IX. 25.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh1.) vizsgálta. Eszerint: „[a]z Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog érvényesülését tartalmi vizsgálathoz köti, amely során elemzi az alapjog sérelmére vezető jogszabályi környezetet, a szabályozás célját, a konkrét ügy tényállását, illetve az abból levont következtetéseket az adott esetre vonatkoztatható alapjogsérelemre [19/2015. (VI. 15.) AB határozat, 17/2015. (VI. 5.) AB határozat, 3174/2014. (VI. 18.) AB határozat]. [...] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes hatósági eljáráshoz való jog lényeges eleme a pártatlan, részrehajlás nélküli ügyintézés, a jogegyenlőség, a diszkrimináció tilalma, valamint a tisztességes ügyintézés követelménye {lásd például: 3311/2018. (X. 16.) AB

határozat, Indokolás [26]; 3223/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [29]]. »Jogállami keretek között a 'tisztességes' (fair, méltányos, kiegyensúlyozott) karakter minden közhatalom erejével felruházott eljárással szemben követelmény. Ezért a sajátosságok figyelembevételével mellett, de a hatósági eljárásban is megfelelő módon és tartalommal meg kell jelennie a fair eljárás alkotmányjogi követelményeinek, amelyeket az alapjogi jogalanyisággal rendelkező ügyfeleknek alanyi jogként, végső fokon alapjogként ki kell tudni kényszeríteni. E jogok érvényesíthetősége a hatóság működésének korlátja, jogszerű eljárásának pedig alaptörvényi mércéje. Ezen jogállami követelménynek a megnyilvánulása az, hogy az Alaptörvény XXIV. cikke önállóan, az ügyintézés alapjogaként ismeri el a fair hatósági eljáráshoz való jogot« {25/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [23]}.

- [84] Az előbb megfogalmazott elvek és követelmények tükrében az állam intézményvédelmi kötelezettsége a pártatlan, részrehajlás és megkülönböztetés nélküli hatósági eljárás biztosítása, az ezt garantáló szabályozás kialakítása és működtetése, ellenőrzése révén {3313/2023. (VI. 21.) AB határozat, [44]–[45]}.
- [85] A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog tehát a fentiek szerint – egyebek mellett – magában foglalja a pártatlan, részrehajlás nélküli ügyintézés elvét {3311/2018. (X. 16.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [86] Ennek egyik fontos garanciáját jelentik a kizárás szabályai. A kizárási szabályok jogalkotói célja a részrehajlásmentes, érdekeltségtől független eljárás, döntéshozatal, vagyis az, hogy a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon történő ügyintézését biztosítsák. Nem az a döntő fontosságú, hogy a döntéshozó vagy abban részt vevő ténylegesen elfogult-e, hanem az, hogy ha az ügyben az ügyfél vagy az ügyfelek valamelyike számára kedvezőtlen (vagy éppen kedvező) döntés születik, akkor a hatóság ne legyen elfogultsággal, részrehajlással vádolható. A kizárás ezért adott esetben a hatóság érdeke is, csak így biztosítható az eljárás alá vont személynek az a joga, hogy ügyében elfogulatlan, külső befolyásoktól mentes, tárgyilagos döntést hozzon a hatóság" {Abh1., Indokolás [52], [54]–[57]}.
- [87] 3. Az Alkotmánybíróság által vizsgált jelen ügyben tény, hogy a [...] Vármegyei Rendőr-főkapitányság kizárta a szabálysértés elbírálásából a [...] Rendőrkapitányságot és az eljárás lefolytatására kijelölte a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányságot.
- [88] Kétségtelen, hogy a kizárásra a Szabs.tv. 46. § (1) bekezdés c) pontjára és 46. § (3) bekezdésére figyelemmel került sor, melyek szerint: „46. § (1) A szabálysértési ügyben a szabálysértési hatóság és bíróság tagjaként nem járhat el: c) akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható; [...] (3) Nem járhat el az ügyben az a szabálysértési hatóság és bíróság, amelynek vezetőjével szemben az (1)

bekezdésben meghatározott kizárási ok áll fenn". A Szabs.tv. az ügyben történő eljárás tilalmát mondja ki, míg a [...] Vármegyei Rendőr-főkapitányság az ügy elbírálásából zárta ki a [...] Rendőrkapitányságot.

- [89] Kétségtelen, hogy a tanúk meghallgatása a szabálysértési eljárás (bizonyítás) része.
- [90] Tény, hogy a két rendőrtanút az eljárásból (ügy elbírálásából) kizárt [...] Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága hallgatta meg, a BM rendelet 5. §-ára figyelemmel megkeresett hatóságként.
- [91] Eszerint „5. § (1) A szabálysértési hatóság indokolt esetben jogosult megkeresni a meghallgatni kívánt személy lakóhelye, illetve tartózkodási helye szerint illetékes szabálysértési hatóságot a meghallgatás foganatosítása érdekében azzal, hogy a megkeresett hatóság a meghallgatásról készült jegyzőkönyvet a megkereső szerv részére az általa megjelölt határidőben küldje meg.
- (2) Megkeresés esetén a megkeresett szabálysértési hatóság haladéktalanul köteles a megkeresésben foglaltakat teljesíteni, különös figyelemmel az adott szabálysértési ügyben rendelkezésre álló határidőre. [...]
- (4) A megkeresett szabálysértési hatóság
- a) a meghallgatás iránt soron kívül intézkedik,
- b) az eljárás alá vont személyt, a sértettet, a képviselőt a tanú, a szakértő meghallgatásának helyéről és időpontjáról az intézkedéssel egyidejűleg értesíti,
- c) a meghallgatás elháríthatatlan akadálya esetén a késedelemről a megkereső szabálysértési hatóságot haladéktalanul értesíti.
- (5) Az eljárás alá vont személy, a sértett, illetve a tanú vallomása között felmerült lényegi ellentétek tisztázását – amennyiben az szükséges – meghallgatáson kell megkísérelni”.
- [92] A Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága 06803/271-3/2024. szabs. számú ügyiratában megfogalmazta azokat a konkrét kérdéseket, amelyekre a tanúmeghallgatások során választ kért. A tanúmeghallgatás azonban nem pusztán ezen kérdések felvetését és az azokra adott válaszok rögzítését jelenti, hanem az esetlegesen felmerülő lényegi ellentétek tisztázásának a kötelezettségét is, vagyis esetlegesen aktív részvételt a bizonyítási eljárásban.
- [93] Kétségtelen, hogy az indítványozó a tárgyaláson indítványozta a kizárt hatóság által meghallgatott tanúk vallomásának kirekesztését az eljárásból.
- [94] Tény, hogy a bíróság ezen indítványnak nem adott helyt. A végzés indokai szerint „a [...] Rendőrkapitányságot a [...] [...] Vármegyei Rendőrfőkapitányság határozata] az ügy elbírálásából, vagyis a végleges döntés meghozatalából zárta ki, eképpen nem volt törvénysértő az az eljárási cselekmény, mellyel a két rendőrtanú meghallgatását

foganatosították, amellett, hogy a tanú meghallgatások során [...az indítványozó] mindvégig jelen volt, valamint kérdéseket is intézett a tanúkhöz”.

- [95] 3.1. Amint azt az Alkotmánybíróság az Abh1.-ben is kifejtette, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés védelmét élvező pártatlan, részrehajlás nélküli hatósági ügyintézés egyik fontos garanciáját a kizárási szabályok jelentik. „Nem az a döntő fontosságú, hogy a döntéshozó vagy abban részt vevő ténylegesen elfogult-e, hanem az, hogy ha az ügyben az ügyfél vagy az ügyfelek valamelyike számára kedvezőtlen (vagy éppen kedvező) döntés születik, akkor a hatóság ne legyen elfogultsággal, részrehajlással vádolható” {Abh1., Indokolás [57]}.
- [96] E követelmény nyilvánvalóan nem érvényesül abban az esetben, ha a tanúmeghallgatást – akár kötött tartalommal is – egy, a szabálysértési eljárásból kizárt hatóság végzi. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése ugyanis a részrehajlás nélküli hatósági ügyintézést védi, ebből következően nemcsak a hatósági döntés konkrét meghozatala, hanem már az ahhoz vezető, azt előkészítő és a döntést megalapozó eljárás (bizonyítási eljárás) során is az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelmény, hogy kizárt hatóság abban ne vegyen részt.
- [97] A Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság 06803/271-28/2024. szabs. számú határozata meghozatala során kizárt hatósággal végeztetett eljárási (bizonyítási) cselekményt, a [...] Rendőrkapitányság megkeresése által. Utóbb pedig az így beszerzett bizonyítékot (Tanú1. és Tanú2. vallomását) döntéshozatala során felhasználta, határozatát részben ezek alapján hozta meg.
- [98] Ekként a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság 06803/271-28/2024. szabs. számú határozatának meghozatala során sérült az indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított joga.
- [99] 3.2. A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzése meghozatala során észlelte, hogy a szabálysértési hatóság döntését részben olyan bizonyítékokra alapozta, amelyeket az ügy elbírálásából kizárt hatóság szerzett be. Ennek azonban nem tulajdonított jelentőséget, az indítványozónak a bizonyítékok kirekesztését kérő indítványának nem adott helyt.
- [100] A Szabs.tv.-ben foglalt eljárási szabályok lehetővé tették az eljáró bíró számára a tanúk ismételt, ezúttal tárgyaláson történő meghallgatását. Amennyiben csak a tárgyaláson észlelte, hogy a bizonyítási eljárásban kizárt hatóság vett részt, lehetősége lett volna – a bizonyítás kiegészítésre vagy egyéb fontos okból – a tárgyalás elnapolására és az érintett tanúknak az új határnapra idézésére és meghallgatására [vö. Szabs.tv. 114. § (2) bekezdés].

- [101] A bíróság azonban nem élt ezekkel – a Szabs.tv. által biztosított – lehetséges eljárási cselekményekkel, hanem a kizárt hatóság által felvett tanúvallomásokat aggálytalannak fogadta el, és saját döntését is részben azokra alapította. Ekként a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság nem orvosolta az indítványozónak a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság eljárása során bekövetkezett alapjogsérelmét. Ellenkezőleg, azzal, hogy a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzése meghozatala során felhasználta és végzésének egyik indokává tette azt a bizonyítékot, amelyet az indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított jogát sértő módon szerzett be az eljáró szabálysértési hatóság, maga a bíróság is megsértette az indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.
- [102] Ekként a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzése sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt, tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, ezért alaptörvény-ellenes.
- [103] 4. Az Abtv. 43. § (1) bekezdése szerint, ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti. A 43. § (4) bekezdése szerint pedig az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.
- [104] Ekként az Alkotmánybíróság a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 1.Szk.101/2024/16. számú végzését az Abtv. 43. § (1) bekezdése, a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság 06803/271-28/2024. szabs. számú határozatát pedig az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint – megsemmisítette. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az ügyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét a kizárt hatóság eljárása miatt megállapította – állandó gyakorlatának megfelelően –, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti indítvány további hivatkozásait már nem kellett vizsgálni.
- [105] A bírósági végzés és a hatósági határozat megsemmisítésére tekintettel az Alkotmánybíróság nem vizsgálta az indítványozónak az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján benyújtott indítványát sem. Annak elbírálását ugyanis az indítványozó másodlagosan, kizárólag abban az esetben kérte, ha az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdésében benyújtott indítványa [vagy az ezt követően a 28. § (1) bekezdése szerint lefolytatott normakontrol] alapján nem találja a bíróság döntését [ennek hiányában az alkalmazott jogszabályt] alaptörvény-ellenesnek; így ebben a kérdésben az Alkotmánybíróságnak nem kellett döntenie.

Budapest, 2026. június 30.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró